

den Tanke, at det, der skulde til for at modvirke eller forhindre Defadencen for Kjøbenhavn som By, var en Frihavn, og jeg havde den Anskuelse og har den fremdeles, at hvis Lovgivningsmagten den Gang havde modfat sig Anlægget af Kjøbenhavns Frihavn, og Defadencen saa var kommen, som den selvfølgelig vil komme for Kjøbenhavn, vilde man have sagt: Ja, det var netop, fordi vi ikke maatte saa Frihavnen. Havde vi faaet Frihavnen, vare alle de Genvordigheder, vi maa gennemgaa i økonomisk Henseende, ikke komne. Men det er dog en klar Ting at de ville og maa komme før eller senere, fordi det er et aldeles unaturligt Forhold, at der er vokset en By op af Kjøbenhavns Størrelse i et Land som Danmark. Det maa en Gang standse, og Kjøbenhavns Udvidelse kan kun standse ved store Smertor i økonomisk Henseende, fremtvingen af Omstændighederne, og det vil gøre ondt mange Steder. Jeg troede derfor, og det var der flere end mig, der troede, at vi paatog os et Ansvar, vi ikke kunde bære, ved at modsætte os dette Anlæg, fordi man deri saa Løgemiddel. Jeg har ingen Sinde troet, at det Løgemiddel kunde blive effektivt eller nogen Sinde gøre tilnærmelsesvis den Gavn for Kjøbenhavn, som man den Gang haabede og troede, men jeg turde ikke være med til at tage Ansvar for den Forbitrelse, det vilde vække, naar de daarlige Tider kom for Kjøbenhavn, og man ikke havde Frihavnen. Men jeg spørger: Er det Meningen, at Statskassen fremdeles skal forøge sit Ansvar derved, at der indskydes flere og flere Millioner foran Statsgarantien der ude, eller ere vi naaet Afslutningen? Hvis det sidste er Tilfældet, har jeg ikke saa store Betæneligheder ved at stemme for, at det tillades Frihavns-selskabet at tilvejebringe 2 Mill. Kr., og jeg er her fuldstændig enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns 3dje Valgkreds (Alf. Christensen) i, at det vilde være naturligere og rigtigere, at det skete ved Udvidelse af Aktiekapitalen end ved Laan. Men er det kun Begyndelsen, skal der fortlættes senere, skulle vi atter til at udvide Kapitalen til Kjøbenhavns Frihavns Juldforelse, forekommer det mig, der kunde være adskillige Ting, der vare nødvendigere end netop dette, saa meget mere som jeg er ganske enig med det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 2den Valgkreds (S. Hage) i, at den Trafik, der hidtil har samlet sig i Kjøbenhavns Frihavn, har ikke været og er den Dag i Dag ikke Frihavnstrafik. Det nytter aldeles ikke, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds vil sige: Det er Frihavnstrafik, selvfølgelig intet andet end Frihavns-

trafik. Nej, det ærede Medlem maa undskyldes, der er andre end det ærede Medlem, som have Begreb om, hvad Frihavnstrafik er. Det er ikke Frihavnstrafik, som foregaar i Kjøbenhavns Frihavn, det er almindelig Havnetrafik og ikke andet. Det ærede Medlem har ikke og den høitærede Minister har heller ikke Ret i, at Kjøbenhavns Gavn, for Frihavnen blev anlagt, vilde været aldeles utilstrækkelig til at optage den Trafik, som har fundet Sted i Havnen og Frihavnen, siden den blev anlagt. Det er aldeles urigtigt, det vilde Kjøbenhavns Gavn fuldstændig have været i Stand til. De Herrer glemme nemlig, at der laa der ude et Bassin, som Frihavnen har annekteret største Delen af, et meget stort 20 Fod dybt Bassin, som man kaldte Nordhavnen, men det laa næsten tomt den Gang. Der laa enkelte store oplagte Skibe derude, og af og til kom der en eller anden Tømmerlast, men ellers benyttedes hele dette Bassin ikke. Det var bygget færdigt et Par Aar, før Frihavns-spørgsmaalet blev akut. Frihavnen har, som sagt, annekteret største Delen deraf, og det er blevet en integrerende Del af den; men den Gang var det endnu ret oversflødigt, og Kjøbenhavns Gavn kunde have taget dette store Bassin ind til Benyttelse; der var om dette Bassin Plads i Guds Betsignelse til at bygge lige saa mange og lige saa store Pakhuse, man vilde. Det er derfor urigtigt, naar det siges, at det vilde have været umuligt uden Frihavnsanlægget at tilfredsstille Trafikken; det holder ikke Stik. Det er vel at tale for døve Øren; men jeg vilde dog gerne nævne en anden Grund til, at man nu anser det for nødvendigt at komme med det store Krav om en Udvidelse af Frihavns-selskabets Aktiekapital. Det er nemlig den, tør jeg vel sige, efter vore Forhold ret flotte Maade, hvorpaa man har bygget derude. Jeg skal nu som altid villig erkende, at det Bygningsværk, som der er fremstillet, er i mange Henseender en Værd for vort Land. Det er nemlig teknisk set fortrinlig gjort, men er paa den anden Side fremstillet paa en saa kostbar Maade, at jeg tror, at man der har anvendt en Del Pengene, der, naar man havde set økonomisk paa Sagen, med lige saa god Føje havde kunnet spares. Jeg ved meget godt, at det ikke nytter nu at sige noget derom; Pengene ere jo anvendte og kunne ikke faas tilbage igen; men hvis der skal fortlættes med Nybygninger, vil jeg henstille, om det dog ikke vilde være forsvareligt, at der i noget højere Grad blev taget økonomisk Hensyn. Det tror jeg, man har været for tilbøjelig til at se bort fra, og Frihavnsanlægget bærer aabenbart Præg af,